

Setkání

BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ

březen 2024 / ročník XXXIV

**Mons. Pavel Posád
je biskupem již 20 let**

**Requiem za
K. Schwarzenberga**

Pašijový betlém

MODLITEBNÍ ZASTAVENÍ

VÍCE NA
PROLIDI.ONLINE
FACEBOOK.COM/PROLIDI.ONLINE

VIKARIÁTNÍ POUTNÍ SETKÁNÍ

Celebruje
generální vikář
Mons. David Henzl

6. 4. 2024

KOSTEL
NANEBEVZETÍ
PANNY MARIE

KÁJOV
VIKARIÁT ČESKÝ
KRUMLOV

16.30
SPOLEČNÁ MODLITBA
RŮŽENCE

17.00
MŠE SVATÁ

18.30
POSEZENÍ VĚŘÍCÍCH
S OTCEM GENERÁLNÍM

Obsah

Editorial	3
Mons. Pavel Posád oslavil 20. výročí biskupského svěcení	4
Popeleční středa v katedrále sv. Mikuláše	5
Pašijový betlém U Šedinů v Bechyni	6
Postní plátno (vélum)	8
Popelec v hospici	10
Na její památku	10
Diecézní charita bude podporovat farnosti ve službě bližním	11
Slovo života pro děti	12
Requiem za Karla Schwarzenberga v Č. Krumlově	14
Matka Marie Magdalena Šebestová (8. 3. 1855–3. 2. 1924)	16
DRAŽICE: Ples pro misie	18
Tříkrálová sbírka na vlastní kůži	19
Nepomucké děti se seznámily s příběhem o třech králich	19
„Mít velké srdce“	20
Otec biskup Pavel v Prachaticích	20
VZTAHY, VZTAHY, VZTAHY...	21
Personalia	21
Anglická mše v Č. Budějovicích	22
Č. Budějovice: Setkání řeholníků	23
Setkání varhaníků v Kaplici	23
Farnost Veselí nad Lužnicí přivítala nového faráře	24

Měsíčník AKTUALITY – SETKÁNÍ

Vydává Biskupství českobudějovické

Kontakt: Biskupská 4, 370 01 České Budějovice,
e-mail: setkani@bcb.cz

Redakční rada: JUDr. Jan Kotous – předseda,
P. Dr. Zdeněk Mareš Th.D., Mgr. Ondřej Doskočil, Th.D.

Šéfredaktor: Ing. Petr Samec, Dr.

Grafika a sazba: Zuzana Prokopová

Tisk: MPRINT s.r.o., České Budějovice

Evidenční číslo MK ČR E 6603

ISSN 1212-8074

**Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů
a nezodpovídá za obsah inzerce.**

Uzávěrka příštího čísla je 11. 3. 2024

Vážení odběratelé, náklady na výrobu jednoho čísla činí 25 Kč. Přispět na ně můžete formou daru pro diecézi na účet Biskupství českobudějovického u UniCredit Bank, a.s., č. ú.: 1387924949/2700, variabilní symbol: 11. Účtárna biskupství na vyžádání vystaví doklad o daru pro daňové účely.

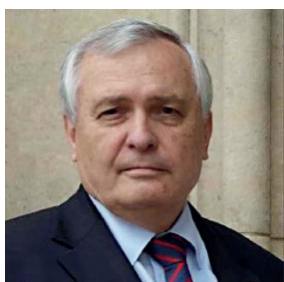
Foto na titulní straně: Mons. Pavel Posád, pomocný biskup českobudějovický, uděluje popelec v katedrále sv. Mikuláše (14. 2. 2024). Výročí 20 let od biskupského svěcení Mons. Pavla Posáda připomínáme v článku na str. 4. Foto: Petr Samec

Foto: Lubor Mrázek

Při příležitosti zádušní mše svaté za Karla Schwarzenberga byl 17. a 18. ledna 2024 v kostele sv. Víta v Českém Krumlově veřejnosti vystaven knížecí klobouk rodu Schwarzenbergů. Po celou dobu drželi u klobouku čestnou stráž členové schwarzenberské granátnické gardy. Více v článku na straně 14.

Editorial

Vážení čtenáři,

v době, kdy píšu tenhle úvodník, prožíváme předvelikonoční dobu, dobu přípravy na největší svátky církevního roku, dny Kristova utrpení, smrti a slavného vzkříšení. Postní období je pro každého z nás, věřících křesťanů, jakýmsi tréninkem ctností. V naší konzumní, sekularizované společnosti převládá kult těla. Pro tento kult, vyjádřený každodenní snahou „o tělo krásnější, o život radostnější“ jsou lidé schopni udělat cokoli. Od návštěv zařízení, kde se pěstuje bodybuilding, přes kosmetické úpravy těla, nejrůznější diety, až po zahlcení médií vzorovým představením těch, kterým bychom se mohli podobat, kdybychom se více snažili. Bohužel v tomto shonu „za krásou těla“ zapomínáme na jednu zásadní věc. Na krásu duše. Postní doba je v pravém slova smyslu dobou askeze, tedy dobou, kdy se snažíme cvičit nejenom tělo, ale také spolu s ním i duši. O co ve skutečnosti jde? O to, abychom komplexním procvičováním sebe sama se přiblížili ke svému Vykupiteli, a tak se *de facto* přiblížili k lásce, obsahující radost, pohodu života.

Rád bych v této souvislosti připomněl slova zvěčnělého papeže Benedikta XVI., která pronesl ještě jako „obyčejný“ kardinál Ratzinger, když hovořil o velikosti člověka na tomto světě. „Velikost člověka je zcela nesporná. Tato drobná bytost, která biologicky patří mezi tvory slabší a má sníženou smyslovou aktivitu, vyvinula schopnost, otevírající mu vesmír.... Člověk je povolán k tomu nejvyššímu, ale jeho svoboda může být velkým ohrožením vzhledem k pokušení obrátit svoji velikost proti Bohu a postavit se mu naroveň“. Nezapomínejme proto v době velikonoční na tato slova zvěčnělého papeže, nezapomínejme, že Bůh je láska a procvičujeme svoje ego, abychom této lásky byli nejen hodni, ale také jí podobni.

JUDr. Jan Kotous

Napište redakci

Vážení čtenáři, uvítáme vaše názory a reakce na příspěvky v časopisu Setkání. Zapojit se můžete také formou diskusních příspěvků k jednotlivým nabízeným tématům, a to sdělením vlastního názoru či osobní zkušenosti.

Vaše reakce a příspěvky posílejte na e-mailovou adresu: setkani@bcb.cz, nebo na adresu redakce: Redakce časopisu Setkání, Biskupská 4, 370 01 České Budějovice

Mons. Pavel Posád oslavil 20. výročí biskupského svěcení

Ve středu 28. února 2024 uplynulo 20 let od chvíle, kdy v litoměřické katedrále sv. Štěpána přijal z rukou kardinála Vlka biskupské svěcení Mons. Mgr. Pavel Posád, pomocný biskup českobudějovický. Při té příležitosti jsme mu položili tři otázky.

Otče biskupe, jak jste prožil uplynulých 20 let?

Když jsem byl vysvěcen, bylo mi tehdy 50 roků. Můj předchůdce biskup Josef Koukl žertoval: „to máš na 25 let, to je horší jak doživotí.“

Ale 20 let uteklo jako voda a jen těžko mohu vypočítat, co vše se za tu dobu odehrálo. Prvních necelých 5 let jsem byl biskupem litoměřickým. V Litoměřicích jsem studoval bohosloví, znal jsem město, ale diecézi moc ne – osobně jsem neznal téměř žádné kněze. V Litoměřicích se mi velice líbilo, navzdory určitým potížím, které si myslím jsou známy. Po krátkém zdravotním zaváhání jsem se vrhl do práce. Za svou prioritu jsem považoval poznat všechny kněze, proto jsem je často navštěvoval nejenom při biskupských povinnostech.

Například v roce 2007 jsem navštívil 48 vikariátních konferencí. Ty se nekonají o prázdninách a ani v měsíci, kdy se slaví Velikonoce. Tam jsem si uvědomoval náročnost jejich situace v misijních podmínkách a s nadsázkou jsem jim často říkával, že je skvělé být litoměřickým biskupem, ale že bych nechtěl být ani jeden den v této diecézi knězem. Samozřejmě, že rozuměli mé řeči. Proto jsem se snažil nejenom je chápat, ale také jim situaci ulehčovat.

Podobně se odvíjel můj život v českobudějovické diecézi. Zde jsem už 16 let. Navštívil jsem mnoho míst, některá i opakovaně. Téměř celou diecézi jsem na pokyn biskupa Vlastimila vizitoval, ale je stále co poznávat, protože situace se v našich farnostech rychle mění.

Foto: Marie Košíňová

Životopis Mons. Pavla Posáda

Biskupské heslo: *Duc in altum* (Zaješ na hlubinu (Lk 5,4)). Narodil se 28. června 1953 v Budkově, okr. Třebíč. Pokřtěn byl v kostele sv. Martina v Budkově 1. července téhož roku. Pochází ze sedmi sourozenců, nejstarší bratr zemřel ve věku dvou let. Rodiče pracovali v zemědělství. Po ukončení základní školy v Budkově pokračoval ve studiu na gymnáziu v Moravských Budějovicích. Po maturitě v roce 1972 studoval na Cyrilotodějské bohoslovecké fakultě v Praze se sídlem v Litoměřicích. Absolutorium obdržel v roce 1977 a 26. června 1977 byl v Brně vysvěcen na kněze pro brněnskou diecézi biskupem Josefem Vranou. Kněžskou službu vykonával po tři roky jako kaplan nejdříve v Pozořicích, potom v Brně – Židenicích a v Lomnici u Tišnova. Od roku 1980 působil jako farář v Ratíškovicích. Po dvou letech byl na žádost tehdejší státní správy přeložen do pohraniční farnosti Drnholec. V roce 1989 byl

ustanoven duchovním správcem v Třešti. Po pádu komunistické totality se stal farářem u sv. Tomáše v Brně. Po třech letech byl jmenován spirituálem olomouckého Arcibiskupského kněžského semináře.

Diecézním biskupem v Litoměřicích byl jmenován 24. prosince 2003. Biskupské svěcení přijal v litoměřické katedrále sv. Štěpána 28. února 2004 z rukou kardinála Vlka. Papež Benedikt XVI. jej jmenoval 26. ledna 2008 světícím biskupem českobudějovické diecéze a udělil mu titulární stolec ve Ptuji (Slovinsko). Intronizován byl 8. března 2008.

3. února 2012 byl Mons. Pavel Posád zvolen novým proboštem Katedrální kapituly u sv. Mikuláše v Českých Budějovicích a do této funkce byl slavnostně instalován v neděli 19. února 2012 v klášterním kostele Panny Marie. V současné době je také delegátem pro mládež při ČBK, členem Rady pro charitu při ČBK, prezidentem Charity ČR a členem Komise pro kněžství při ČBK.

Co bylo za tu dobu pro Vás nejdůležitější?

Myslím, že u jsem částečně odpověděl. Byl to vždy pro mě kontakt s kněžími a věřícími, ale i s nevěřícími. Mimo jiné jsem se během této doby třikrát zúčastnil návštěvy v Římě u papeže, tzv. *Ad limina*, což je povinností každého biskupa jedenkrát za cca pět let na pozvání Sv. Otce. Často potkávám na svých cestách věřící, kteří říkají: „*mě jste křtil, nebo biřmoval, nebo oddával ...!*“ Velice mě těší práce s mládeží a jsem už delší dobu delegátem pro mládež při ČBK. Neméně mám radost z práce v Charitě – jsem členem Rady pro charitu při ČBK a prezidentem CHČR. Jako mnohaletý spirituál v Kněžském semináři v Olomouci pokračuji v této práci v Komisi pro kněžství při ČBK.

Co pro Vás biskupské svěcení znamená?

Především je to obrovský Boží dar a zároveň pozvání k větší službě. Od raného mládí jsem toužil být knězem a také jsem se cítil povolán. Ve 24 letech jsem byl vysvěcen na kněze. Ani ve snu mě nikdy nenapadlo, že bych mohl být biskupem. Když jsem ještě byl bohoslovcem, zdědil jsem zvláštním řízením po zemřelému panu kardinálovi Štěpánu Trochtovi albu a další liturgické věci. Ale naprosto jsem tehdy ani netušil, že po něm jednou zdědím celou diecézi se vším všudy. Proto, jak už jsem naznačil, jsem byl velice překvapen. Ale čím dál více děkuji Bohu za toto povolání a možnost sloužit mu tímto způsobem.

Ptal se Petr Samec

Popeleční středa v katedrále sv. Mikuláše

„Pamatuj, že jsi prach a v prach se navrátíš.“ (Srov. Genesis 3,19)

Popeleční středa je dnem, kterým začíná doba postní – čas, kdy se připravujeme na slavení Velikonoc. Název Popeleční středy je odvozen od obřadu, při kterém kněží v katolických chrámech na celém světě označují věřící popelem, připraveným

z ratolestí požehnaných na Květnou neděli v loňském roce. V českobudějovické katedrále sv. Mikuláše se 14. února 2024 konaly dvě mše svaté s udělováním popelce. Ráno od 8:00 celebrou obřad s velmi hojnou účastí Mons. Pavel Posád, svěřící biskup českobudějovický.

V podvečer od 17:00 katedrálu opět zaplnili věřící, aby přijali popelec z rukou Mons. Vlastimila Kročila, sídelního biskupa českobudějovického. Ten v úvodu své promluvy vyzval věřící, aby postní dobu neprožívali s nějakým strachem:

„... Nebojme se vstoupit do této doby a podívat se na sebe, na svůj život. Nevadí, že tam najdeme něco, co se nám nebude líbit, něco, co bychom chtěli změnit. Je důležité, abychom se na svůj život podívali v pravdě. Tady se nejedná o to, někomu něco dokazovat, něco navenek předvádět. Jde o vnitřní postoj, jde o to být blíž sám sobě, blíž Bohu a druhým lidem. Jde tedy v první řadě o vnitřní změnu, ta je na prvním místě.“

Z další části promluvy jsme vybrali několik důležitých pasáží: „*Mnohdy totiž si lidé říkají: „Bůh je nám daleko.“ Ono je to přesně naopak: my jsme se vzdálili, On je nám stále na blízku. Někdy lidé říkají: „Bůh na nás zapomněl.“ Ne, my jsme zapomněli na Něho. My říkáme: „Bůh se hněvá.“ Ne – jsme to my, kdo se hněvá jeden na druhého, jsme to my, kdo se nechce usmířit.“*

...

„Dnešní označení popelem nám má připomenout, že jestliže se zřekneme Boha, který je život, Boha, který je dárce života, tak náš život skončí zmarem a nezůstane nám z něho vůbec nic. Je důležité si uvědomit, že ten popel je z ratolestí, které byly posvěceny loni na Květnou neděli. Tyto ratolesti byly kdysi živé a krásné, ale teď je z nich popel. Je to obraz toho, jak by to mohlo skončit v našem životě, jestliže se pustíme Boha, jestliže ho odložíme, jestliže na něho zapomeneme.“

Petr Samec

Foto: Petr Samec

Pašijový betlém U Šedinů v Bechyni

Pašijové betlémy jsou fenoménem, který se vyskytuje již jen ojediněle v některých částech světa. Jejich výskyt není zdaleka tak běžný jako u vánočních betlémů, které všichni velmi dobře známe a které se v době Vánoc stavějí v každém kostelíku i v některých domácnostech. Jsou notoricky známé a každý, i to nejmenší dítě ví, co jsou vánoční jesličky

Pašijové betlémy u nás až tak moc známé nejsou. Ale historicky tomu tak vždycky nebylo. V západním světě je tomu jinak, tyto betlémy se vystavují stále bez přestávky již několik set let a tím jsou lépe známé veřejnosti. Pašijové betlémy jsou nazývané také jako Velikonocní či Postní, podle období, kdy se převážně odehrává jejich děj. Znárodnují nám poslední etapu života Ježíše Krista.

Historie Pašijových betlémů

Abychom se o Pašijových betlémech dozvěděli něco více do hloubky, musíme se vrátit hluboko do minulosti, kdy převážná část našeho obyvatelstva byla silně věřící. Největšího rozmachu dosahovaly Postní betlémy již v 18. a 19. století. Byly velice rozměrné, dosahovaly až několik metrů na délku a zabíraly většinou značnou část prostoru hlavní lodi kostela při jeho boční stěně.

Abychom začali od začátku, musíme říci, že tvorba i samotná realizace stavění byly vždy podřízeny určitým pravidlům. Celá stavba betlému je striktně v souladu se čtyřmi evangelií. Výsledek celé práce musel být takový, aby návštěvník, který k takovému betlému přicházel, musel být uchváten životem Ježíše Krista a byl ochoten přijímat s pokorou v srdci a s klidem v duši celý obraz života Ježíše Krista.

Betlémy musejí svobodně přimět diváka, aby pozorně vnímal, co mu chce tvůrce říci. Hluboký zážitek, se kterým pak návštěvník odchází, musí být tak silný, že diváka – ať věřícího či nevěřícího – nutí přemýšlet a rozjímat nad svým životem. Dojem diváka, a hlavně jeho pocity, musejí být tak intenzivní, že po zážitku prohlídky takového betlému prožívá příběh Velikonoc přímo na vlastní kůži s Pánem. Tak na to pohlíželi

stavitelé a tvůrci těchto monumentálních děl při jejich stavění. Tyto betlémy nemohl stavět každý, neboť musel rozumět a podrobně znát evangelia a musel být řádně seznámen s životem Ježíše Krista. Musel (a stále musí) citlivě vnímat dobu postní, která předchází Zmrtvýchvstání Krista – Velikonocům – a samozřejmě i samotné vyvrcholení svátků Nanebevstoupení Páně a další období až do Svatodušních svátků – sesláním Ducha Svatého.

Rodinná tradice

V naší rodině je velká tradice stavění pašijového betlému, neboť moji předkové i já jsme vždy silně vnímali hloubku postního období i samotných Velikonoc. Naše rodina se o pašijové betlémy historicky zajímala, tvořila je a samozřejmě se i podílela na jejich stavění. To bychom se museli vrátit hluboko do minulosti. Pašijový betlém U Šedinů se pevně řídí podle pravidel, která se udržovala již po staletí.

Když skončí pro nás betlémáře doba Hromnic a období hromničních betlémů, postupně se připravujeme na stavbu Postního betlému. Se stavbou betlému se musí začít na Popeleční středu, kdy se podle tradice začíná se stavbou v podvečer, když se podle tradice uděluje v kostelích popelec na znamení pokání pozemského člověka. Postní doba je v počátku, a tak i my, stavitelé těchto monumentálních děl, jsme na počátku stavby. Během tohoto období, ve kterém se zabýváme touto bohu libou činností, prožíváme probíhající očistu a obnovu našeho srdce a očistu duše. Je to doba příprav a odříkání nejen na povrchu, ale i do hloubky sebe sama. Tím vnímáme lásku, kterou k nám nese sám Ježíš Kristus až na kříž. Aby toto vše mělo hluboký a široký vjem, musí výjevy z Kristova života v Pašijovém betlému

stavět člověk k tomu zasvěcený. A také se tuto činností postupně připravujeme na slavné Zmrtvýchvstání Páně.

Stavba pašijového betlému je velice zdoluhavá a náročná a zabírá všechnen náš volný čas celého postního období. Vše se musí postavit a rozmístit tak, jak má být, aby vše bylo v pořádku a dojem z hotového betlému byl uspokojivý. Velikonoční betlém musí být postavený před Květnou nedělí, aby na Květnou neděli byl otevřen veřejnosti v plné kráse.

Co můžeme v našem betlému vidět?

První scénou se dostáváme o 2 tisíce let zpátky před hradby města Jeruzaléma, prožíváme slavnostní příjezd Ježíše do města v doprovodu apoštolů a pozorujeme euforii jeho přivítání Jeruzalémci, jako bychom tam byli sami přítomni. O kus dál se dostáváme do scény ze Škaredé středy, přímo do paláce velekněze Kajfáše. A stáváme se součástí obrazu příhody, kde vidíme příchod Jidáše Iškariotského natahujícího ruku a přebírajícího úplatek za zradu svého Mistra. Zůstáváme ve velkém překvapení nad ztrátou lidské důstojnosti jednoho z apoštolů. Příběh pokračuje Poslední večeří. Pohledem na tuto scénu se dostáváme mezi apoštoly, do blízkosti samotného Ježíše Krista při předpovězení zrady a jeho loučení s učedníky. Samozřejmě vidíme mytí nohou Šimona Petra jeho Mistrem. Dále vidíme Getsemanskou zahradu s jednotlivými ději, které tuto scénu doprovázejí. Náhle se zarazíme a zůstáváme ve strašném údivu při příchodu římských vojáků a bičů v čele s Jidášem, aby ukázal a dovedl je k místu, kde se Ježíš nachází. Silný dojem z této zatýkácké scény si nese každý návštěvník ve svém srdci při další prohlídce betlému. Náhle zahlédneme, nebo spíše nezahlédneme Šimona Petra, jak se nedaleko skrývá a celou scénu zatýkáni pozoruje v klidu svého bezpečí.

Pak pozorujeme, jak Šimon Petr zapírá svého Mistra v důsledku svého strachu o svůj život. Pašijový betlém pokračuje jednotlivými scénami křížové cesty, která je ztvárněna 14 zastaveními, a dalšími výjevy navazující přímo na tuto scénu.

Celkový pohled na velkolepý betlém je uchvacující. Betlém zabírá plochu 20 metrů čtverečních. Je složen z několika desítek scén, které zobrazují konečnou část Kristova života, zároveň již výše zmiňované Zmrtvýchvstání a dále pak scény Kristova zjevování během čtyřiceti dnů Velikonoc až do letnic.

Betlém je výjimečný také tím, že je plně dřevěný, oproti starším betlémům, které se zcela ve dřevě nevytvářely, a to zejména z finančních důvodů. Pořízení takového betlému byla vždy velice finančně náročná záležitost, proto se tyto betlémy vyskytovaly jen vzácně. Pořizovaly je pouze velké a bohatší farnosti. Oproti betlémům vánočním, kde se příběh soustřeďuje na jedinou a hlavní scénu (tj. narození Ježíška), jsou pašijové betlémy velice rozsáhlé a mají široký rozmach, neboť musejí obsáhnout děj celého Svatého týdne i celých Velikonoc. A to nelze vyjádřit pouze jediným obrazem. Proto náš betlém dnes obsahuje

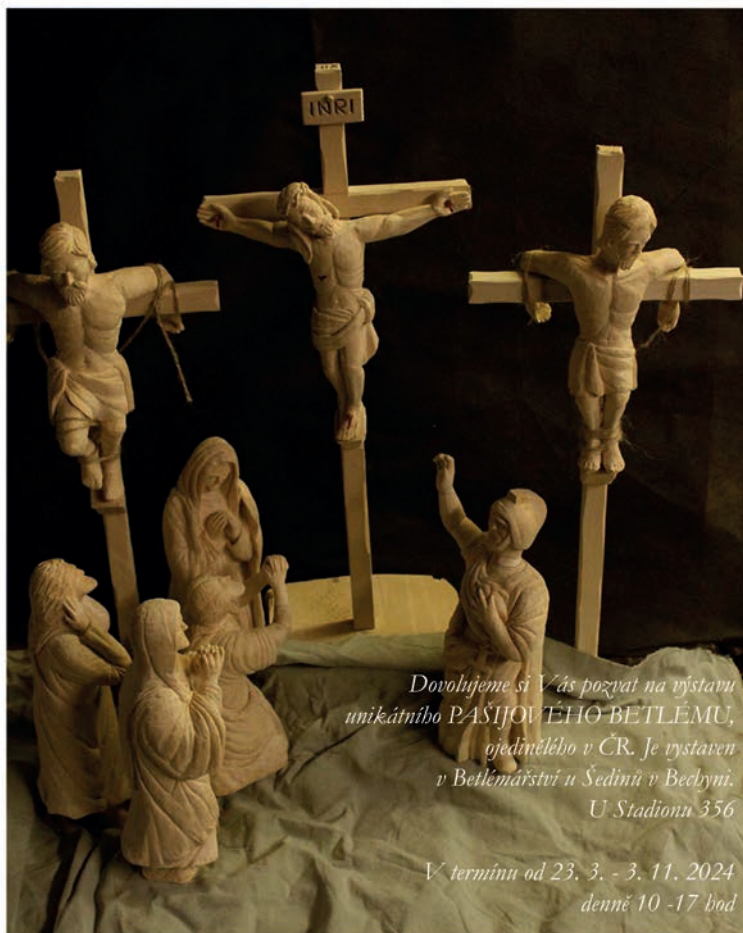
200 figur, které jsou navíc poměrně vysoké (26 cm až 30 cm).

Dříve se tyto betlémy malovaly také na jednotlivé destičky a figury byly vyřezané pouze v obrysech postav, aby navodily potřebnou iluzi. Nebo se figurky vyráběly ze sádry pro zlevnění celého díla. Celkový koncept musel vždy navodit skutečnost života Ježíše Krista a tím zatáhnout diváka, který celý příběh sleduje, do děje tak, jako by se celého příběhu sám účastnil. Slovy lze těžko navodit výjimečnou atmosféru celého konceptu. Proto je důležitý oční kontakt, který jedině zajistí patřičné vnímání a celkový dojem z díla.

Pašijový betlém U Šedinů je výjimečným betlémem svého druhu a je navíc jediným na území Čech a Moravy. Nyní máte jedinečnou možnost tento betlém shlédnout. Výstava začne 23. března a potrvá do 3. listopadu. Otevřeno bude každý den od 10:00 hodin do 17:00 hodin na adrese: Betlémy U Šedinů, U Stadionu 356, Bechyně; telefon: 721 006 393.

Libor Šedina, Betlémy U Šedinů

PAŠIJOVÝ BETLÉM

Dovolujeme si Vás pozvat na výstavu unikátního PAŠIJOVÉHO BETLÉMU, ojedinělého v ČR. Je vystaven v Betlémářství u Šedinů v Bechyni. U Stadionu 356

V termínu od 23. 3. - 3. 11. 2024 denně 10 -17 hod

**Libor a otec Šedinovi
Řezbářství a betlémářství u Šedinů**

Postní plátno (vélum)

Papež Benedikt XVI. (1927–2022, papežem 2005–2013) řekl: „Drazí bratři a sestry, postní doba rozšiřuje náš horizont, orientuje nás k životu věčnému. Na této zemi jsme poutníci, nemáme tu stabilní vlast, ale hledáme tu budoucí, jak říká list Židům (srov. Žid 11, 16). Postní doba nám dává pochopit relativitu pozemských dober, a tak nás uschopňuje k nezbytnému odříkání a osvobozuje ke konání dobra. Otevřeme zemi nebeskému světlu, přítomnosti Boha mezi námi!“ (z homilie papeže Benedikta XVI., při slavení mše svaté s udílením popelce, v bazilice sv. Sabiny na Aventinu, 17. 2. 2010).

Popeleční středou jsme vstoupili do posvátné doby postní, a jak řekl papež Benedikt XVI., je třeba se odřeknout v postu něčeho časného, abychom dosáhli věčného. Pro mnohé je půst symbolem zřeknutí se něčeho ze svého jídelníčku. Postní zahalování oltářů, které v mnoha kostelích můžeme spatřit i dnes, nás přivádí i k tzv. „*postu očí*“. Co znamená postní plátno (vélum), zahalující oltářní obrazy, sochy a kříže, a kdy se stalo součástí doby postní?

Postní plátno (lat. *velum quadragesimale*) možná nevystihuje tento předmět tak přesně, jako jeho německé názvy: *Hungertuch* – hladový šátek/tkanina/plátno, nebo *Schamachtfetzen*, *Fastenvelum* – od *fasten* (postit se), či v Tyrolsku *Leidenstucher*. Původ zvyku zahalovat oltáře není zcela vysvětlen. Někteří jej spojují s gestem solidarity věřících s hříšníky, kteří veřejně konají pokání a byli v rámci kajícího rituálu na začátku postní doby vykázáni z chrámu. Protože si však i ostatní byli vědomi, že všichni jsme hříšníci, měla a chtěla si i celá obec věřících odepřít pohled na oltář. Příležitostně se mluvívalo i o „*postu očí*“. Nelze také vyloučit vliv křesťanského východu, konkrétně ikonostasu (*templori*). Jiní odvozují tento zvyk z praxe zakrývání oltářních křížů a relikviářů. Podrobnosti o významu a vývoji středověkého zvyku postního plátna lze nalézt v jeho spojení s obřady zahalování a odhalování. V západní církvi mělo používání dočasný charakter. Vyvíjelo se mnohdy lokálně, jako kulturní zvyk a téměř výhradně v postní době. Pravděpodobně již v raném středověku se v některých kostelech začaly oltáře zdobené bohatými plastikami a malbami, ale i kříže znázorňující Krista s královskou korunou, obrazy a bohaté relikviáře zakrývat plátny. Důvodem bylo především to, aby tyto cennosti nemohly vnášet disharmonii do celkové atmosféry doby postní, kdy si v liturgii připomínáme utrpení a smrt Krista. Zde je nutné připomenout, že u gotických křídlových/deskových oltářů se místo zahalení oltáře zavírala boční křídla oltáře. Na nich pak byly zpodobeny postní výjevy. V případě hlavního oltáře se jednalo o pašijový cyklus – utrpení a smrt Krista.

Postní vélum nacházíme už v 10. a 11. století a k jeho rozšíření došlo v celé západní Evropě ve 14. a 15. století. Jednalo se o šedou nebo tmavou látku pokrývající oltář – nikoli však celý, ale pouze obrazy a malby. Vélum bylo na oltář umístěno na Popeleční středě při čtení popisu Umučení Páně (Lukášovo evangelium 23,45: „*Chrátmová opona se roztrhla vpůli.*“).

Zpočátku se jednalo o jednoduchá plátna, zdobená symboly umučení a smrti Krista. Postupně se začal ikonografický program rozšiřovat. V 15. století některá postní plátna zobrazovala jak pašijové události, tak jiné biblické výjevy související s dobou postní. Mnohdy se jednalo i o několik desítek scén. Příkladem může být postní plátno z katedrály v Gurku (*Gurker*

Zahalovaný kříž na oltáři klášterního kostela ve Vyšším Brodě (Zelený čtvrtek 18. 4. 2019).

Fastentuch). Toto nejstarší plátno v Rakousku vytvořil Konrad von Friesach v roce 1458, má rozměry 9 x 9 metrů a zobrazuje 99 scén, z nichž poslední je výjev posledního soudu. Největším v Evropě je postní plátno ve freiburské katedrále z roku 1612 o ploše 10,14 x 12,25 metru.

Oficiálně se zvyk zahalovat oltáře dostal do liturgie prostřednictvím misálu vydaného z rozhodnutí Tridentského koncilu v roce 1570. Koncil určoval zakrývat kříže a obrazy „*od prvních nešpor neděle pašijové* (od roku 1969 je to 5. neděle postní, tedy neděle před Palmovou (Květnou) nedělí), a to nikoli celé ho oltáře, a ne od začátku postní doby“. Zároveň byla doporučena jednodušší výzdoba kostela (podle *Caeremoniale episcoporum* z roku 1600). V některých kostelích bylo dokonce zvykem postní plátna během evangelia a proměňování rozhrnout. Na Velkou středě byla plátna sejmuta. Někde byl o nedělích a svátcích oltář (presbytář) ponechán odkrytý, umožňující vizuální účast lidu na slavení eucharistie.

Někteří autoři se shodují, že postní vélum se poprvé objevilo v klášterních kostelích a katedrálách, zejména v Anglii, aby oddělilo presbytář od věřících. Velký vliv na přijetí tohoto zvyku ve farních kostelech měli cisterciáci. Jeho původ vysvětluje Joseph Braun, jeden ze znalců liturgie. Zakrytí celebrujícího

Zahalený oltář a kříž v kostele sv. Jakuba Staršího v Kasejovicích (Velký pátek 15. 4. 2022).

Mons. Pavel Posád odhaluje kříž v kostele sv. Klementa v Mirovicích (Velký pátek 19. 4. 2019).

kněze v postní době se podle něho rovnalo „interdikt“ dobrovolně přijatého věřícími, který sice zcela nebránil účasti na mši svaté, ale nutil je k účasti v atmosféře tajemství a skrytosti. Na neděle se však tento dobrovolný „interdikt“ nevztahoval a při bohoslužbách bylo postní plátno odhrnuto nebo zvednuto. Věřícím při mši svaté tak byla umožněna také vizuální účast. Braunův výklad není jediný ani vyčerpávající a zahalování také nikdy nebylo přesně stanoveno. Můžeme se proto setkat s různými příklady postní praxe zahalování ve středověkých kázáních a katechezích. Podle nich mělo „hladové/postní vélu/plátno“ nejčastěji nabádat k abstinenci a k postu.

Guillaume Durand (kolem 1230–1296), biskup v Mende (jižní Francie) ve 13. století alegoricky vysvětlil zvyk postního zahalování tak, že v tomto čase Kristus ukryl své božství. To je naznačeno v závěrečné větě evangelijní perikopy Pašijové neděle (Janovo evangelium 8,59: „Tu se chopili kamenů a chtěli je po něm házet. Ježíš se však ukryl v zástupu a vyšel z chrámu.“). Jiní autoři té doby v tom viděli připomínku Pánova ponížení a záměr vrýt tím jeho obraz ještě hlouběji do našich srdcí. Ikonografická zpodobení Krista na bohatých krucifixech, tzv. *crux gemmata* (kříže ze zlata, stříbra a drahých kamenů), kříže zobrazující vítězného Krista s korunou na hlavě ze vzácných materiálů, nebo malby s Kristem Pantokrátorem plně nekorespondovaly s dobou postní a jejím duchovním programem. I z tohoto důvodu lze chápat zahalování křížů a obrazů s Kristem.

Zvyk zahalovat v době postní oltáře, kříže nebo obrazy, či instalovat „oponu“ oddělující presbytář od zbytku chrámu byl velmi oblíben. Po jeho rozšíření v Itálii, Španělsku a v některých městech ve Vestfálsku měl charakter závazného nařízení. Protestanti zpočátku ve svých bohoslužbách postní plátno zachovávali, ale později od toho upustili.

V katolické církvi postupně došlo k oslabení významu postního plátna. Vliv na to mělo vystavování Nejsvětější Svátosti, zavedení povinného pozdvihování Těla a Krve Krista u proměnění (liturgická reforma Tridentského koncilu 1570), zvýšení počtu liturgických svátků (při kterých se postní plátno rozhrnovalo nebo zvedalo), a také další formy pašijové zbožnosti (např. křížové cesty). Ne, že by postní plátno úplně vymizelo, ale pozbylo původní, poměrně bohatý umělecký obsah. Ten byl nahrazen převážně fialovým plátnem s vyobrazením ukřižovaného Krista, doprovázeného někdy dalšími po-

stavami na Kalvárii – Pannou Marií a svatým Janem, apoštolem. Velkou oblibu měla postní plátna v německých zemích. Proto se nelze divit, že k obnovování tradice postního plátna a také k novému ikonografickému pojetí došlo po II. světové válce právě v Německu. Vydavatelé německého Schottova misálu v době před Druhým vatikánským koncilem viděli důvod zahalování v tom, „aby se připomnělo ponížení Vykupitele a obraz Ukřižovaného se tak hlouběji vtiskl do našich srdcí“. K výrazné obnově původního středověkého zvyku postního plátna v Německu pak došlo v roce 1976 v rámci kampaně organizace „Misereor“. Je to jedna z největších humanitárních organizací římskokatolické církve v Německu se sídlem v Cáchách, založená v roce 1959. Iniciátorem myšlenky byl pracovník „Misereor“ pan Erwin Mock. Od té doby je každý rok připravován vhodný obraz, odkazující na program „Misereor“, k němu možná vysvětlení a také kázání. Různé podoby postního plátna umožňují přizpůsobení místním podmínkám kostela i jeho zavěšení v domácnostech. Obnovení zvyku napomáhá k prožívání velikonočního pokání, zvláště pak v sociálním rozměru. Kampaň dnes pokrývá všechny diecéze v Německu. Není nezajímavé, že podle sdělení centrály „Misereor“ si postní plátno v letech 1976 a 1977 opatřilo také přes 500 evangelických sborů.

Při zavádění nového řádu postní liturgie se projevovala určitá nerozhodnost. Komentář k VULRK (Všeobecná ustanovení o liturgickém roku a o kalendáři z 21. 3. 1969) uvádí: „Kříže a obrazy se už v budoucnu nebudou zahalovat, leda pokládá-li nějaká biskupská konference tento zvyk pro svou oblast za hodný zachování; věřící se mají v posledních dnech velikonoční kající doby vést k rozjímání Kristova utrpení.“ Římský misál (*Misale Romanum*) vydaný v následujícím roce už říká poněkud zdrženlivěji, že se může tento zvyk zachovat. V tomto misálu k 5. neděli postní čteme: „Pokud by biskupská konference rozhodla, aby byl zachován zvyk zahalovat kostelní kříže a obrazy, zůstaly by kříže zahaleny až do konce velkopátečních obřadů a obrazy až do začátku velikonoční vigilie.“

I my se můžeme v mnoha chrámech naší vlasti setkat se starou tradicí postního plátna, jež nás má přivést k tomu, abychom se v naší hektické době zastavili, ztišili a pohroužili se v sobě do ticha modlitby, kde k nám promlouvá Kristus skrze své utrpení.

P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhič, O.Cr., Ph.D.

Popelec v hospici

Na počátku Geneze (2,7) můžeme číst: „Bůh stvořil člověka, prach ze země, a vdechl mu dech života. Tak se stal člověk živým tvorem.“

Ano, byli jsme, dle tohoto obrazu, stvořeni z prachu země. Bizarní představa. Ale beru tento příměr. Je slovem Božím. Zřejmě je občas dobré (třeba na Popeleční středu) se v myslí opět tímto prachem stát. Pak můžeme zahlédnout, kým bychom bez Boha byli. Prostým prachem. Jenomže Bůh je! A přestože my lidé jsme zemí, tedy oním prachem, to důležitější je něco jiného. Totiž Duch Boží a jeho láska v nás. Navzdory našim chybám, nedostatkům, slabostem, prachu a špíně nás k Němu přibližuje. Dává smysl každému životu. I tomu nejobyčejnějšímu, zapomenutému či bolestnému. V hospicích o takové pečujeme. A přestože je to práce tuze náročná, s Bohem v zádech krásná – k životu na Věčnosti.

PhDr. Mgr. Robert Huneš, MBA, ředitel Hospice sv. Jana N. Neumanna, o.p.s., prezident Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče

Na její památku

V Markově evangeliu otevírá pašijové vyprávění příběh o Ježíšově pomazání v Betanii (Marek 14,3-9): „Když byl v Betanii v domě Šimona Malomocného a seděl u stolu, přišla žena, která měla alabastrovou nádobku praveho vzácného oleje z nardu. Rozbila ji a olej vylila na jeho hlavu.“

Mgr. Karel Šimr, Ph.D.

Podobně jako těm, kdo se tehdy na Ježíše za schvalování tohoto činu osopili, i nám může připadat ten čin jako projev plýtvání a neuměřenosti: „*Nač ta ztráta oleje? Mohl se prodat za víc než tři sta denárů a ty se mohly dát chudým.*“

Pro pochopení příběhu je důležitá jeho spojitost s Velikonocemi. A naopak: dění

v domě Šimona Malomocného nám může pomoci pochopit smysl Ježíšovy paschy. Všimněme si, že u Marka při poslední večeři nezaznívá j z Ježíšových úst slova, která se opakují při slavení eucharistie: To číťte na mou památku. O něco dříve, v našem textu, ale zaznívá: „*Amen, pravím vám, všude po celém světě, kde bude kázáno evangelium, bude se mluvit na její památku také o tom, co ona učinila.*“ Spojitost s Velikonocemi a významem Ježíšovy smrti je ostatně naznačena také odpovědí, v níž se Ježíš ženy zastává před kritiky: „*Ona učinila, co měla; už napřed pomazala mé tělo k pohřbu.*“

Olejem byli ve Starém zákoně pomazáváni kněží, králové a v jednom případě také prorok. Titul Mesiáš znamená Pomazaný. A tak můžeme v tomto nečekaném pomazání vidět

naplnění obsahu Ježíšovy služby v rámci úřadu krále, kněze a proroka. Podstatné je ovšem, jakým způsobem svůj úřad-sluzbu uskutečňuje. Hodnota oleje, kterým byl Ježíš pomazán, byla značná. Jestliže denár představoval denní mzdu, umíte si představit, jakou cenu asi mohl mít obsah oné alabastrové nádoby, která byla vzácná už sama o sobě. To, že ho žena vylila na Ježíšovu hlavu, vnímají někteří hosté jako ztrátu. Ztráta této vzácné a vonné látky zde předznamenává ztrátu Ježíšova života. Také jeho smrt se mnohým jevila jako zbytečná a nesmyslná. Učedníkům se na Velký pátek rozpadl svět, protože vše, co s Ježíšem prožili, co od něj slyšeli, v co díky němu doufali, vzalo zdánlivě za své. Nač ta ztráta! Ztráta mladého života, uschnutí zeleného stromu, smrt proroka, zmaření naděje, že by on jako mocný Mesiáš mohl zachránit Izrael od jeho nepřátel.

Na počátku Ježíšovy křížové cesty stojí ale jedna žena, která vnímá jedinečnost chvíle a prokazuje Pánu poctu, i když jeho lidské vyhlídky nejsou dobré. Ale co se z lidského pohledu zdá jako ztráta, to je nalezení v Božím království. Tohle přece Mistr stále znovu opakoval učedníkům: „*Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej. Co prospěje člověku, získá-li celý svět, ale ztratí svůj život? (Mk 8,35-36)*“ Toto přehodnocení všeho prožil po svém obrácení také apoštol Pavel: „*Ale cokoliv mi bylo ziskem, to jsem pro Krista odepsal*

jako ztrátu. A vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal Ježíše, svého Pána, je mi nade všechno. (Fp 3,7-8)“ Ježíš projev ženiny lásky přijímá. V jistém protikladu k Petrovi, který odmítl nechat si Ježíšem umýt nohy. Tato souvislost vystupuje ještě více do popředí v lukášovské době tohoto vyprávění, kde hříšnice myje Ježíšovy nohy slzami a otírá je svými vlasy (L 7,36-50). Každé dávání a každá křesťanská služba má totiž svůj základ v tom, že jsme ochotni přijmout lásku od Boha a nechat si posloužit druhými. I sám Pán před dovršením svého poslání nejprve přijímá pasivní roli pomazaného a poctěného. Ano, olej se mohl prodat a peníze dát chudým. Almužna patří mezi tradiční skutky spravedlnosti, které Ježíš nijak nezpochybňuje. Chudí budou mezi námi stále a bude třeba se o ně starat. Ale tady se dává víc, než se sluší a patří. Lásky té ženy je

rozmařilá a velkorysá. Je znamením a odrazem natřesené míry Božího milosrdenství. Nekonečné – a jak říkají někteří mystici: bláznivé – lásky Boží, která se obětuje z lásky k lidem. Nedává z povinnosti či odpovídající míry spravedlnosti, ale daruje sebe sama. A protože je zde řeč pouze o pohřbu, dělá to zřejmě zcela nezištně bez vidiny věčné odměny.

Ta žena nemá v evangeliu jméno jako jiné osoby. Jakoby nešlo o ni, ale o její dar, o to, co vykonala. Tato bezejmenná vstupuje proti všem pravidlům do čistě mužské společnosti a svým činem se stává vzorem učedníka: toho, který se nebojí pro Ježíše mnohé ztratit. A proto můžeme a máme mluvit „na její památku také o tom, co ona učinila.“

Mgr. Karel Šimr, Ph.D., TF JU

Diecézní charita bude podporovat farnosti ve službě bližním

Diecézní charita České Budějovice má nově koordinátora spolupráce s farnostmi. Stala se jím Monika Vachová, doktorandka Teologické fakulty Jihočeské univerzity, která se problematikou farních charit dlouhodobě zabývá. S jejím nástupem by se měla posílit vzájemná spolupráce Charity a společenství farníků. Dalším krokem Diecézní charity je pověření osob v jednotlivých vikariátech naší diecéze, které by měly dlouhodobě podporovat farnosti a usilovat o rozvoj charitního poslání církve ve farnostech. Cílem Charity je nabízet možnosti, kde a jak pomáhat, vzájemně se učit službě a spolupracovat.

Farnosti jsou společenství, která by měla být schopna včas a rychle reagovat na potřeby lidí ve svém okolí. „Láska potřebuje konkrétnost, láska potřebuje přítomnost, láska potřebuje setkání, láska potřebuje darovaný čas a prostor,“ připomněl Papež František ve světle evangelia o uzdravení malomocného příklad Ježíšovy služby lásky všem trpícím, která zahrnuje konkrétní činy. Právě proto chce Charita posílit jejich motivaci k tomu podílet se na poslání církve a vytvořit tak hustou síť pomoci lidem v nouzi. A právě toto téma bylo klíčové při setkání českobudějovického biskupa Mons. Vlastimila Kročila, otce biskupa Mons. Pavla Posáda, okrskových vikářů a členů kněžské rady s vedením Diecézní charity České Budějovice dne 6. února 2024. DCHCB představila, jak chce v letošním roce začít nově spolupracovat s farnostmi. „Velmi mne těší, že se můžeme společnými silami pokusit o novou službu bližním, ve které se pokusíme každý z nás probudit bohatství charismat, která jsme přijali při svátosti křtu a biřmování k tomu, abychom mohli prožívat svůj život ve větší radosti,“ uvedl biskup Vlastimil Kročil a tento projekt navrhl představit kněžím ve své diecézi v rámci Kněžského dne na biskupství.

Foto: Monika Vachová

Farnosti mohou fungovat jako přímé propojení na lidi, kteří se dostanou do těžké životní situace a pomoc a podporu potřebují. „V tuto chvíli máme deset dobrovolných Farních charit a některé farnosti, kde přirozeně pomáhají lidem v nouzi,“ řekl na setkání ředitel Diecézní charity Jiří Kohout. „Proto bychom chtěli farnosti více podporovat v jejich naplňování poslání církve. Nabídnout jim možnosti a naše zkušenosti. S tímto cílem jsme ustanovili koordinátora spolupráce s farnostmi a současně bychom chtěli pověřit v každém vikariátu jednoho člověka, který bude s farnostmi komunikovat,“ dodává Jiří Kohout. Služba bližním v nouzi, která by měla být součástí života farností, bude jedním z hlavních témat, kterému se chce tento rok Diecézní charita České Budějovice aktivně věnovat.

Monika Vachová, Veronika Rybáčková

Únor 2024

Slovo života

«Ve všem, co děláte, projevujte lásku.»
(1 Kor. 16, 14)

Tato věta je součástí závěru listu, který apoštol Pavel napsal křesťanům v Korintu (Recku).

Jeho poselství je silné: **srdцем evangelia je láska, agapé, nezištná láska.**

Jaké má podoby tato láska? Je **trpělivá, laskavá, miluje pravdu, nehledá svůj prospěch (1) ...**

Pavel nás nabádá, abychom jednali a přitom "byli v lásce", přebývali v Bohu, který je láska a mohli přijímat jeden druhého a každého člověka s tímto postojem.

Ježíš je našim vzorem. On vždycky dával jako první: "I...! Nezaleží na tom, zda můžeme dát hodně nebo málo. Důležité je, jak dáváme, kolik lásky vkládáme i do maleho gesta pozornosti vůči bližnímu. [...] Láska je zásadní, protože dokáže přistupovat k bližnímu též jen s postojem naslouchat, sloužit, být k dispozici." (2)

Toto slovo nás učí přistupovat k druhým **s úctou, bez pokrytectví, tvořivě.**

Pomáhá nám využít každou konkrétní příležitost v našem každodenním životě. Všechno se může stát výrazem Boží lásky.

Rafael nám vypráví:

Mamčině kamarádce se v tyto dny narodilo dítě. Má velmi malý domeček a **potřebovala si najít nějakou jinou možnost bydlení.** Byla v hrozné těžké finanční situaci a nevěděla, co má dělat.

Domluvil jsem se s maminkou a nabídl jí svůj pokoj, dokud se jí nepodaří najít něco lepšího. Maminka s tím souhlasila, takže teď spím na gauči v obýváku a jsem opravdu šťastný.

1. Srov. kap. 13

2. Ch. Lubich, Parola di Vita Fijlen 2006, idem, Parole di Vita, od Fabia Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma 2017) str. 792.

Dej nám, Bože srdce, abychom milovali!

„Stvoř mi čisté srdce, Bože!
Obnov ve mě ducha vytrvalosti!“
(Žalm 51[50],12).

(Březen 2024, z nedělní liturgie 17.3., V. neděle postní)

Obrázky si vybarvi a přemýšlej, jak bys podle toho mohl/a žít i ty?

Mnoho lidí chtělo poznat a poslouchat Ježíše: pochopili, že je to důležitá osoba. Mnozí uvěřili, že On je mocným a silným králem, kterého očekávali mnoho let, aby je osvobodil od těch, kteří jim rozkazovali.

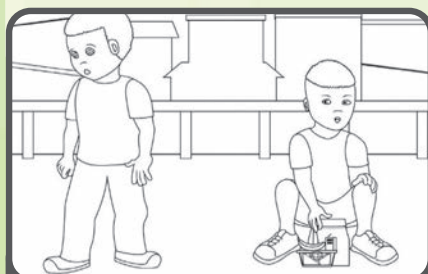
Ale Ježíš vysvětluje, že přišel, aby pomáhal, přijímal druhé, naslouchal...aby sloužil, ne aby povýšeně přikazoval. To je skutečně těžké! Ale můžeme to zkusit, a kdo to bude dělat jako On, bude mít život věčný, který nikdy neskončí.

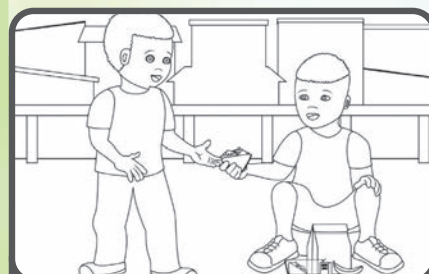
Proto je ale potřeba mít čisté a upřímné srdce, které poslouchá Jeho slova. Prosme o ně: „Daruj nám, Bože, čisté srdce, které umí milovat!“ A Ježíš nám pomůže, abychom byli silní i v těžkostech, abychom přinesli tak, jako On, světu lásku.

Jednou jsem se ve škole během přestávky chystal sníst si svačinu, kterou mi připravila maminka. Když jsem zvedl oči, všiml jsem si, že jeden můj spolužák si nic nepřinesl a byl trochu smutný.

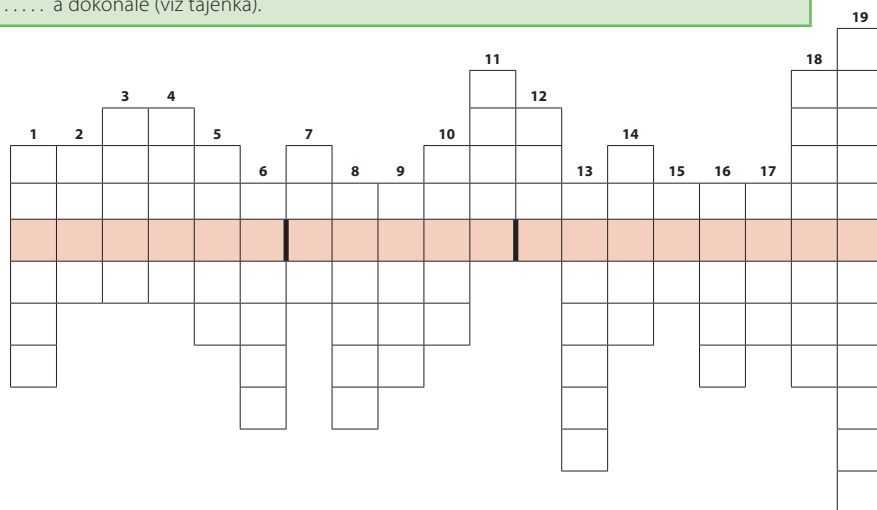

Když přišel ke mně a poposil mě, jestli bych se s ním mohl rozdělit o mou svačinu, předstíral jsem jsem jakoby nic. Hned jsem mu řekl, že ne, protože jsem měl velký hlad! A tak zase odešel a nic neřekl.

Ale já už jsem nedokázal jíst. Zavola jsem ho zpátky a rozdělit jsem se o to, co jsem měl. Moc mi děkoval, ale já jsem cítil ještě víc, jak je mé srdce šťastné, že jsem miloval Ježíše ve svém spolužákově. (Ashon, della Costa D'Avorio)

„Stvoř mi čisté srdce, Bože! Obnov ve mně ducha vytrvalosti.“ (Žalm 51,12) Dnešní verš pochází z 51. žalmu a Ježíš k tomu v Markově evangeliu dodává: „Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uží Boha.“ (Mt 5,8). Člověk, který má čisté srdce je očištěný, průzračný, svobodný od znečišťujících složek. To co vychází se srdce člověka jsou špatné myšlenky, krádeže, , lest, závist, urážky či pýcha. Ale jasné a citlivé svědomí rozezná, co je Boží vůle; co je dobré, a dokonale (viz tajenka).

Výherci lednové křížovky jsou: **Matouš Máchal**, Dobrá Voda ČB; **Marie Rósa Salabová**, Ledence; **Mikoláš Zeman**, Dobrá Voda ČB. **BLAHOPŘEJEME!** Tajenku z březnové křížovky pošlete do 31. 3. 2024 na adresu u katechetky@bcb.cz, ze všech správných odpovědí vylosujeme tři výherce.

Requiem za Karla Schwarzenberga v Č. Krumlově

Ve čtvrtek 18. ledna 2024 o památce Panny Marie, Matky jednoty křesťanů, uctili v Českém Krumlově památku knížete Karla VII. Jana Nepomuka ze Schwarzenbergu, 17. vévody krumlovského.

Význam této události ještě povýšilo veřejné vystavení schwarzenberského knížecího klobouku v kostele sv. Víta ve středu 17. ledna a ve čtvrtek 18. ledna. Knížecí klobouk – odznak a symbol starého knížecího titulu Schwarzenbergů coby suverénních panovníků ve Svaté říši římské – zapůjčila rodina a do města jej s poctami přivezla Schwarzenberská granátnická garda. Granátníci pak u klobouku drželi po oba dny četnou stráž.

Requiem se zúčastnilo mnoho významných hostů, mezi nimi zástupci místní samosprávy, Jihočeského kraje, Jihočeské univerzity, státní správy a také Jeho Excelence Ashota Hovakimiana, velvyslance Arménie v ČR. Přítomni byli též členové nejbližší rodiny: Její Jasnost kněžna Francesca, manželka knížete a vévody Jana Nepomuka Schwarzenberga, Jeho Jasnost kníže Ferdinand Schwarzenberg, Její Jasnost Regula, paní Anna Carolina Morganová, paní Anna Marie ze Haxhausenu a Jeho Jasnost kníže Petr z Arenbergu s chotí kněžnou Sylvii. Zástupce knížecí rodiny přivítal v 16:00 českokrumlovský starosta Alexandr Nogrady. K radnici prošli vážení hosté kordonem členů Schwarzenberské granátnické gardy a Sokola. Při uvítání před městským úřadem vystoupil folklorní soubor Jitřenka, jehož členové podle tradice přivítali návštěvu tancem, chlebem a solí. Chléb pro tuto příležitost upekla krumlovská pekařka Aneta Dufková. Ta upekla chléb na uvítání Kar-

la Schwarzenberga i při jeho poslední návštěvě města v roce 2019. Před radnicí vystoupil také pěvecký sbor Bellaria a přednesl Smetanovo Věno, skladbu zpívanou za První republiky v Krumlově na akcích s účastí rodiny Schwarzenbergů. Starosta také rodině věnoval darem dvě umělecké grafiky, vytvořené žáky českokrumlovské základní umělecké školy. V 16:40 vyšel z krumlovského náměstí do kostela sv. Víta průvod složený z členů knížecí rodiny, představitelů církve, významných hostů, členů Obce sokolské a granátníků Schwarzenberské gardy. Zádušní mši svatou v kostele sv. Víta celebrou od 17:00 českokrumlovský prelát Prel. Mgr. Václav Pícha, J.C. D. Ten nejprve přivítal spolubratry v kněžské a jáhenské službě, především převora cisterciáckého opatství ve Vyšším Brodě P. Justina Berku, děkana Katedrální kapituly u sv. Mikuláše v Českých Budějovicích J. M. Dr. Zdeňka Mareše, Th. D., sídelního kanovníka Katedrální kapituly u sv. Mikuláše J. M. R. D. Mgr. Pavla Lišku a vojenského děkana a čestného kanovníka u sv. Mikuláše Siegfrieda Webera z Berlína.

V první části promluvy českokrumlovský prelát nejprve stručně připomněl význam všech krumlovských šlechtických rodů pro kostel sv. Víta, farnost i město: „Vládly zde rody Rožmberků, Eggenberků a Schwarzenbergů. Těmto šlechtickým rodům děkujeme za to, jak je Český Krumlov krásný. V našem kostele máme pod oltářem

pochovaného Viléma z Rožmberka s jeho manželkou Annou Bádenskou. Během vlády Eggenbergů byla naše farnost povýšena na prelaturu a od té doby máme v českém Krumlově preláta.“

V další pasáži otec prelát vyzdvihl zásluhy rodu Schwarzenbergů, který v Českém Krumlově působil v letech 1719–1947: „V kapli svatého Jana Nepomuckého je pochována kněžna Eleonora ze Schwarzenbergu a sedm srdcí dalších Schwarzenbergů. Právě rodu Schwarzenbergů děkujeme za velký rozvoj našeho města, farnosti i tohoto nádherného kostela. Právě oni vybudovali naši růžovou kapli svatého Jana Nepomuckého. Navíc dne 25. srpna roku 1833 měl zde v našem kostele primiční mši svatou pozdější arcibiskup pražský a primas český, kardinál Bedřich Schwarzenberg. Srdce jeho rodičů máme pochována v naší kapli svatého Jana Nepomuckého. Adamovi a Eleonoře ze Schwarzenbergu vděčíme za to, že právě oni šířili úctu ke svatému Janu Nepomuckému a měli i velký podíl na svatořečení tohoto světce. Od té doby je svatý Jan Nepomucký hlavním patronem a ochráncem tohoto rodu. Proto máme dnes na oltáři také vystaven jeho vzácný ostatek.“

Poslední část homilie věnoval otec prelát přímo 17. krumlovskému vévodovi Karlovi a jeho hluboké víře: „On upřímně věřil v Boha, byl na svoji víru hrdý a rád zdůrazňoval, že je římský katolík. On naslouchal Písmu svatému, zvláště evangeliím a do hloubky o tom přemýšlel. Tu svoji víru projevil i při svém umírání. A jeho pohřeb v pražské katedrále o tom svědčil. Jistě nemusím zdůrazňovat, jak plodný a užitečný byl jeho život, jak proslavil a zviditelnil naši zem ve světě. Víme, jaké měl sociální smýšlení, víme, jak se choval k lidem a jak pomáhal a že se těšil všeobecné úctě.

A tak darujme v této posvátné chvíli našemu zemřelému vévodovi to nejlepší – naši modlitbu a oběť mše svaté. Kéž je k němu Bůh milosrdný, odpustí mu jeho dluhy a kéž ho odmění za všechno, co ve svém životě v lásce a službě prokázal svým bližním i celé naší

vlasti. Odevzdejme ho do milující náruče Boží a myslíme na něj i nadále v modlitbě. A sami žijme tak, abychom se smrti nemuseli bát a abychom se jednou mohli s naším zemřelým opět setkat tam, kde není pláč, ale věčná radost; tam, kam nás zve náš Spasitel Ježíš Kristus, který vstal z mrtvých. Amen.“

Na hudebním doprovodu obřadu se podílelo sedmdesát lidí z různých souborů. Repertoár pro requiem velmi pečlivě připravil českokrumlovský regenschori Jiří Balek a jeho součástí – přímo na výslovné přání Karla Schwarzenberga – byla i koledda Narodil se Kristus Pán.

Před závěrečným požehnáním poděkoval českokrumlovský prelát všem, kteří různým způsobem podíleli na náročných přípravách ceremoniálu, a také všem přítomným za účast na zádušní mši svaté.

Petr Samec

Chceme poděkovat všem ministrantům, kteří svojí službou přispěli ke kráse této liturgie. Chceme poděkovat také za hudební doprovod manželům Jiřímu a Marii Balkovým. Upřímně zaplať Pán Bůh za krásný zpěv při tomto requiem patří Chrámovému sboru svatého Víta, Gregoriánské schole sv. Anny a v neposlední řadě Dětskému pěveckému sboru ZVONY při ZUŠ Františka Pišingera v Trhových Svinech.

*Prel. Mgr. Václav Pícha, J.C. D., prelát českokrumlovský
Zdeněk Kalianko, akolyta a asistent
českokrumlovského preláta*

Matka Marie Magdalena Šebestová

(8. 3. 1855–3. 2. 1924)

V sobotu 3. února jsme si připomněli 100. výročí od úmrtí Matky Marie Magdaleny Šebestové, zakladatelky Kongregace sester Nejsvětější Svátosti (založena 1887). Uctít její památku mohli lidé na výstavě instalované od 4. února do 24. března v chodbě kostela Božského Srdce Páně v Českých Budějovicích. Kongregace sester Nejsvětější Svátosti se stala v době působení Matky M. Magdaleny již na počátku 20. století nejpočetnějším řeholním společenstvím v Českých Budějovicích a v dalších letech se její působení rozšířilo daleko za hranice diecéze. Kongregace aktivně působí dodnes.

Matka M. Magdalena se narodila v pražské katolické rodině jako Kristiána Šebestová. V roce 1877 dokončila studium na Státním ústavu pro vzdělání učitelek v Praze a stala se učitelkou na smíchovské dívčí škole. V roce 1884 požádala o přeložení do Českých Budějovic, kde od 1. 1. 1885 učila na samostatné české dívčí obecné škole. Brzy založila mariánský spolek, jehož členky se společně modlily, vzdělávaly v náboženských otázkách, ale také společně chodily do přírody.

Kongregaci sester Nejsvětější Svátosti založila Matka M. Magdalena 16. května 1887 a stala se první generální představenou. Název kongregace zrcadlí její zásadní poslání – úctu k Nejsvětější Svátosti. Druhým pilířem kongregace je úcta k Neposkvrněné Panně Marii. Touhou Matky M. Magdaleny při zakládání kongregace byla služba církvi a záchrana duší. Prostředky k tomu mělo být především:

- posvěcení členek kongregace – věrná služba před eucharistickým Pánem – modlitba chval, díky a proseb a smírné oběti za všechny lidi, za celý svět;
- doprovázení lidí na počátku a na konci jejich života – výchova a vyučování dětí a mládeže; všestranná péče o nemocné a staré občany;
- zhotovování bohoslužebných rouch a dalších potřeb k liturgii.

V létě 1887 zakoupila Matka M. Magdalena dům na Rudolfovské třídě a kolem něho postupně vybudovala rozsáhlý areál. V Českých Budějovicích díky tomu postupně vznikly školy všech stupňů – od mateřské školy, přes obecnou a měšťanskou školu, gymnázium až po učitelský ústav. Sestry také pořádaly kurzy šití a vaření a vyráběly paramenta, ze kterých dýchala láska k Bohu. Sestry také věrně držely „stráž“ před vystavenou Nejsvětější Svátostí.

Šlechtné srdce Matky M. Magdaleny se snažilo ze všech sil umenšovat tělesnou i duševní bídu bližních. Proto si získala velkou přízeň lidí, kteří ji nazývali „*Matkou chudých*“. Do klášterního domu v Českých Budějovicích přijala Matka M. Magdalena hluchoněmé dívky, které nikoho neměly a nebyly schopné se o sebe postarat. V roce 1895 vznikl ve Svatém Kameni (u Rychnova nad Malší) první filiální dům kongregace. Dne 26. června 1904 byl posvěcen kongregační kostel Božského Srdce Páně. Během působení Matky M. Magdaleny bylo založeno ještě dalších 9 filiálních domů po celé zemi. V jižních a východních Čechách a na Moravě sestry postupně otvíraly mateřské školy a starobince (dnešní domovy seniorů a domovy pro lidi se zdravotním postižením).

Přetěžké začátky zdolávala Matka Magdalena hrdinsky s ne-

Matka Marie Magdalena Šebestová – v pozadí je kongregační kostel Božského Srdce Páně na Rudolfovské třídě v Č. Budějovicích.

zlomnou důvěrou v Boží prozřetelnost. Její dílo utěšeně – byť nejednou i v slzách – rostlo a zrálo na výsluní Boží lásky a přinášelo krásné plody i po její, všemi oplakávané a pověstí svatosti ozářené smrti, dne 3. února 1924.

Další historie Kongregace

V roce 1933 získala Kongregace od sv. Otce Pia XI. dekret prvního papežského schválení a 12. dubna 1948 potvrdil sv. Otec Pius XII. definitivní schválení.

Za války, ve čtyřicátém roce, byly některé mladé sestry odvezeny do Hradce Králové, kde pracovaly v nemocnici, a některé pracovaly u parament, která tam byla částečně přeložena. Sestry původem z Polska a z Německa se musely vrátit do svých zemí. Po válce se dařilo činnost kongregace obnovovat. Před rokem 1950 působily sestry ve 27 domech v Čechách a na Moravě. V roce 1950 ale byly sestry z českobudějovického

Matka Magdalena v době, kdy byla učitelkou /před rokem 1887/
Foto: archiv Kongregace Sester Nejsvětější Svátosti

Matka Magdalena jako členka učitelského sboru na smíchovské dívčí škole v Praze (sedící vlevo);
Foto: archiv Kongregace Sester Nejsvětější Svátosti

Rodiče Matky Magdaleny – otec Kristián Šebesta a matka Anna Šebestová,
roz. Zenková; Foto: archiv Kongregace Sester Nejsvětější Svátosti

Z myšlenek Matky Zakladatelky:

- Klaňte se Pánu Ježíši v Nejsvětější svátosti každou hodinu! Čiňte tak i v noci, když se probudíte! Klaňte se mu nejdříve v našem kostele, potom všude tam, kde je přítomen v Nejsvětější svátosti: v opuštěných kostelích, v srdci, jímž byl přijímán svatokrádezně, u lůžka umírajícího. Klaňte se mu s pokorou a láskou. Po takovém životě nebude naše smrt smrtí, ale přechodem v klanění po celou věčnost.
- Vzbudte ráno úmysl a obnovujte jej často mezi dnem, že obětujete Pánu všechnu svou duševní i tělesnou činnost celého dne s prosbou, aby to vše přijal jako akt klanění, lásky, lítosti, obětování a pokory.
- Nezáleží na tom, jsou-li sestry ve své odborné nebo vůbec v kterékoli práci vynikající, ale velmi záleží na tom, jak usilují o spásu své duše. I kdyby znaly vše a vše dokonale uměly, ale ztratily duši pro nebe, bylo by vše marné.
- Ve svém denním řeholním životě nehledejte zvláštnosti, ani zvláštní cvičení. Snažte se s Boží pomocí dokonale plnit naše svaté Stanovy – a přijdete jistě přímou cestou do nebe.
- Nejosvědčenější a také nejzáslužnější, protože je téměř nepozorovatelná ostatními, je „zlatá střední cesta“ řeholnice, cesta dětské prostoty a pokory, nejmilovaná skrytým Pánem v Nejsvětější svátosti.
- Modlete se za Kongregaci, za svatost svou i svatost spolusester a za spásu vašeho rodu. Modlete se, jak nejvíce můžete, a pocítíte mocnou touhu modlit se ještě více. Všecko, práce i zotavení, může být modlitbou. Společná adorace v kapli.
- Vzájemně si odpouštějte své poklesky hned, a to tím způsobem, že na to již nikdy nevzpomenete. Potom vám také úplně odpustí Pán Bůh.
- Když se díváte na Nejsvětější svátost, říkejte vroucně: „Bože můj, miluji Tě z celého srdce a z celé duše, protože jsi dobrý, protože jsi nekonečně dobrý!“ Uvidíte, jak se vaše srdce láskou rozplamení.
- Modlete se o to, aby se v nás a skrze nás dokonale vyplnila vůle Boží.

mateřince deportovány do továren, kongregační školy byly zestátněny a výroba parament v Českých Budějovicích byla zastavena.

Když se sestry v roce 1992 – po více než čtyřech desetiletích – do českobudějovického mateřince vrátily, bylo nutno opravit kostel, klášter i nově zřízenou církevní mateřskou školu. V následujících letech působily sestry, kromě mateřince v Českých Budějovicích, i v Anenské Studánce v tehdejší Ústavu sociální péče, v charitním domově pro staré sestry, v domově důchodců v Černožicích u Hradce Králové, v domově důchodců v Žirči u Dvora Králové, na arcibiskupství v Praze a na biskupství v Českých Budějovicích.

Podrobnější informace o historii Kongregace sester Nejsvětější Svátosti v této době najdete v časopise Setkání 10/2019 v článku od Jana Kotouse (volně dostupné na webové stránce www.bcb.cz)

Současnost

Dnes žijí sestry v mateřinci, na českobudějovickém biskupství, v „**Domově u studánky**“ v Anenské Studánce u Lanškrouna a v „**Domově sv. Josefa**“ v Žirči u Dvora Králové nad Labem. Církevní mateřskou školu v Č. Budějovicích navštěvuje 85 dětí. Jedna sestra zde pracuje jako učitelka, ostatní pedagogičtí pracovníci jsou civilní. Kromě toho vedou sestry Misijní klubko, ve kterém se scházejí i starší děti. V klášterní budově funguje paramentní dílna (výroba bohoslužebných rouch). Kromě církevních textilií tam zhotovují např. také obecní, hasičské nebo spolkové prapory. V „**Domově u studánky**“ se sestry věnují lidem s mentálním postižením. Další sestry také vypomáhají v „**Domě sv. Josefa**“ – v charitním lůžkovém zdravotním zařízení pro nemocné s roztroušenou sklerózou. Dvě sestry pracují na českobudějovickém biskupství.

Z materiálů Kongregace sester Nejsvětější Svátosti
zpracoval Petr Samec

DRAŽICE: Ples pro misie

Farnosti Klokoty a Dražice uspořádaly svůj DRUHÝ ples. Konal se opět v kulturním domě Dražice a měl opět jasný cíl. Vedle společného setkání farníků a jejich rodin „jinak“ to byla podpora jedné z oblátských zahraničních misí. Tou letošní vybranou byla podpora práce oblátů s dětmi a mládeží na ostrově Srí Lanka.

V tomto duchu hosty vítala citlivá barevná výzdoba sálu a misijní práci s dětmi připomnělo tradiční předtančení dětí z Misijního klubka v Klokotech pod vedením organizátorky plesu. Přítomnost dětí nejrůznějšího věku byla vůbec milým prvkem večera. Pohled na malé slečny a chlapce ve slavnostních šatech a oblecích byl rozhodně osvěžující a jejich nadšení z možnosti být několik hodin účastníky na slavnostním večeru bylo zřetelné.

Nesmíme zapomenout na důležitou součást večera, na mši, která jej celý otevírá. Je možné ji prožít jako společné otevření celého večera i jako mši s nedělní platností například pro ty z organizačního týmu, kteří stráví v sále čas až do ranních hodin. Pro organizátory je to také symbolické vložení celého večera do Božích rukou.

Večer provázela hudbou – stejně jako ples první – kapela Flyiing Parties. Stejně jako na prvním plese věnovala kapela s radostí část svého honoráře podpoře srílanského projektu La-Kri-Vi. Projekt přijel na ples představit nový člen českého týmu misionářů oblátů, otec Janith Aravinda, OMI, původem ze Srí Lanky. Jeho přítomnost, a také přítomnost dalších misionářů z Madagaskaru a Vietnamu během večera připomínala další rozměr společného času.

Společným dílem farníků byla rozhodně tombola, jejíž prodej byl dalším významným prvkem podpory misijního projektu. Bylo krásným svědectvím, že i když se mnozí z farníků nemohli ze zdravotních nebo jiných důvodů plesu zúčastnit, podíleli se na společném díle darem do tomboly.

Dalším příjemným prvkem bylo propojení nejen dvou farností, ale také přítomnost klientů Diakonie Rolníčka a jejich zaměstnanců. Farníci dvou sousedních farností prožili večer v příjemné atmosféře tance, společného posezení a svátečního popovídání, na které někdy v nedělním chvatu není tolik

času. Důkazem velmi příjemné atmosféry bylo i to, že členové souboru Plánský Lužničan, kteří večer obohatili svým hudebním vstupem, ples opustili až na jeho úplném konci. A podobně skautský oddíl Širokko, který pomáhal s organizací. Co dodat na závěr? Organizační tým byl malý a únava, překážky a nemoci provázely přípravy. Co ale bylo jasné všem, kdo se účastnili zahajovací mše svaté: večer přes všechny překážky přechází do Božích rukou a sál zaplňuje atmosféra slavnosti, radosti a setkání. A navíc přinese i radost do misie na Srí Lance štědrými finančními pomoci.

Těšíme se zase za rok!

Hana Koukalová

Z diáře otce biskupa VLASTIMILA KROČILA

- 2. 3.** 11:00 Litoměřice, katedrála: biskupské svěcení
- 24. 3.** 9:00 České Budějovice, katedrála: mše svatá
- 28. 3.** 10:00 České Budějovice, katedrála: Missa chrismatis
- 28. 3.** 17:00 České Budějovice, katedrála: mše svatá
- 29. 3.** 17:00 České Budějovice, katedrála: velkopáteční obřady
- 30. 3.** 20:30 České Budějovice, katedrála: velikonoční vigilie
- 31. 3.** 9:00 České Budějovice, katedrála: mše svatá

Změna vyhrazena

Tříkrálová sbírka na vlastní kůži

Koledníci tříkráloví: Od našeho syna, který se zapojil do Tříkrálové sbírky jako král Baltazar letos již podruhé, jsme slyšeli, jak je Tříkrálová sbírka skvělá akce a jak moc ho to bavilo.

Pepino opravdu nevynechal jedinou příležitost, když „skupinka“ byla poskládána a okrsek nebyl ještě celý obejitý. Nevíme, co ho lákalo více, zda společné zpívání přede dveřmi či sladká výslužka, která nezřídka doplňuje finanční dary. Jak jsme se přesvědčili my jako rodiče, tak to bylo asi vše dohromady, prostě atmosféra celé akce.

Když jako „záskok“ vyrazila se skupinkou také maminka, vrátila se pak také nadšená z nově nabytých zkušeností. Králové byli skvěle secvičení a jejich kratičký koncert byl oceňován jak slovy, tak i příspěvkem do kasičky. Představte si, že jako doprovod – vedoucí skupinky – zažijete několik desítek repríz za večer! Myslím si, že by se to neomrzelo ani stokrát. Takovou zkušenost jsem udělal i já v následujících dnech. Vůbec nevadilo, že venku mrzlo a občas i sněžilo, protože všichni byli ze své „práce“ naprosto nadšení.

Je pravda, že ne všichni, kdo po zazvonění otevřeli dveře svého bytu, sdíleli z „nezvané“ návštěvy stejné nadšení. Nevím, proč někdy dokonce zavřeli dveře rychleji, než je otevřeli, jako by nechtěli dostat porci radosti a Božího požehnání na celý nový rok. Myslím si, že to je neznalost oněch lidí, neboť Tříkrálová sbírka je o radosti, a to radosti sdílené společně s dalšími, a nikoliv o povinnosti se s někým dělit, když sám nemám nazbyt. Je to svobodná volba každého, zda nechá vstoupit do

Foto: Růžena Štemberková

svého příbytku Boží hlas v podobě písně, zda se dokáže povznést nad své každodenní starosti. Není snazší vykonat dobrý skutek pro potřebné, když je to možno učinit přímo na prahu vlastního domu, a navíc za doprovodu příjemného kulturního zážitku. Pro koledující byla často bonusem navíc sladká koleda za jejich pěvecký výkon. Vypadali jsme jako banda spiklenců, když si králové ve světle pouliční lampy losovali z igelitové tašky něco na zub a s touto výslužkou odcházeli spokojeni domů. Takové zážitky nabíjí! Již se těšíme na příští rok a již nyní máme v rodinném diáři zaneseno!

Josef Štemberk, Prachatice

Nepomucké děti se seznámily s příběhem o třech králich

V lednu tohoto roku probíhal ve Svatojánském muzeu v Nepomuku nový edukační program nazvaný „**Tři králové**“. Zavítaly k nám děti z Mateřské školy v Nepomuku. Dětem jsme nejdříve v prostorách muzea promítli kratičký příběh o Třech králich a seznámili je s tím, jaké dary přinesli mudrci malému Ježíškovi. Děti si mohly prohlédnout kadidlo i myrhu. Poté jsme se společně vydali do sousedního kostela sv. Jakuba Většího. Děti dostaly papírové koruny, které si nasadily na hlavu, a nesly Ježíškovi dary, včetně truhličky se „zlatem“. Cestou zpívaly děti píseň „*My tři králové jdeme k vám...*“ V kostele se děti mohly podívat na Ježíška v jeslích a na betlém, v němž obdivovaly pastýře a různá zvířátka. Poté se vrátily do muzea, kde si prohlédly výstavku betlémků, a nakonec dostaly teplý čaj.

Těší mě, že tento edukační program si děti velmi oblíbily. Domnívám se, že každé malé dítě by mělo mít povědomí o tom, kde se Ježíš narodil a jaké byly okolnosti jeho narození. Náš edukační program tomuto povědomí napomáhá.

Foto: archiv MŠ Nepomuk

Svatojánské muzeum v Nepomuku dále nabízí edukační program „**Po stopách sv. Jana Nepomuckého a sv. Vojtěcha**“, který je vhodný pro žáky 1. stupně základní školy.

Štěpánka Kodýdková

„Mít velké srdce“

Tradice salesiánských plesů je tu už více než 30 let. V sobotu 27. ledna se uskutečnil 32. Salesiánský ples v KD Vltava v Českých Budějovicích. Tentokrát přivítal asi 450 návštěvníků.

Jako vždy byl ples tematicky zaměřený — letošním mottem bylo „Mít velké srdce“. Téma je reakcí na dramatické, náročné a někdy i nelidské události, které se dějí kolem nás. Každé velké zlo totiž začíná dávno před tím, než se naplno a navenek projeví. Začíná malým nepochopením, neodpuštěním, otočením se zády a postupně je přiživováno další a další nelaskavostí, nedobrotou či nepřívětivostí. Návštěvníci mohli téma plesu podpořit tím, že napsali své přání nebo vzkaz pro někoho, kdo je pro ně důležitý. Texty pak byly umístěny na velkém dřevěném srdci v předsálí. Z odevzdaných vzkazů pak byli vylosováni 3 výherci, kteří vyhráli věcné ceny.

Za dobu své existence si Salesiánský ples vybudoval značnou oblíbenost. Je nejen místem hudby, tance a zábavy, ale především místem setkání a seznámení. Proto není podmínkou být dobrým tanečníkem – zcela postačuje chuť setkat se s přáteli nebo poznat nové lidi.

Organizátoři připravili bohatý program pro všechny generace, a zvláště pak pro mládež. Letošní ročník plesu mile odstartovala děvčata z kroužků Pompony, Mažoretky a Zumba, které pořádá Salesiánské středisko. Hudbou různých žánrů k tanci i k poslechu obstarala po celý večer kapela MP3. Již tradiční „představení o desáté“ bylo v souladu s hlavním tématem plesu: bylo to veliké tepající srdce vytvořené návštěvníky plesu. Srdce bylo rozděleno na čtyři kvadranty a pod choreografickým vedením se tanečníci v každém kvadrantu pohybovali určitým daným způsobem a tím vytvářeli různé obrazce.

Nechyběla ani bohatá tombola. Výtěžek tomboly bude použit

Foto: Jan Lechner

na modernizaci dolního sálu na faře sv. Vojtěcha na Čtyráku. Tento sál je důležitým místem setkávání a probíhají tu mimo jiné kroužky Angličtina pro děti, Art malování a Jóga. Sál je využíván i jako zázemí některých příměstských táborů, které Salesiánské středisko České Budějovice pořádá v termínech jarních i letních prázdnin.

32. Salesiánský ples v Českých Budějovicích se opravdu vydařil, už teď se těšíme na ten příští!

Barbora Matulová

Otec biskup Pavel v Prachaticích

Svátek P. Marie Lurdské – Světový den nemocných – oslavili v Hospici sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích společně s českobudějovickým pomocným biskupem Pavlem Posádem. Nejdříve mší svatou v hospicové kapli, kde otec biskup mimo jiné udělil některým z přítomných svátost nemocných. Poté se biskup Pavel vypravil za těmi nejdůležitějšími – pacienty v prachatickém hospici a také v nedalekém Domově Matky Vojtěchy.

Otec Pavel všem klientům osobně požehnal. Navíc ženám věnoval květinu a mužům plechovku českého piva. Svoji bezprostředností, zájmem a úsměvem potěšil každého, koho navštívil. „Myslím, že takoví pastýři jsou světlem světa a solí země. Žehnají, povzbuzují, vedou. Ruce nejen tisknou, ale i vkládají. Pláčejí s plačícími a radují se s radujícími. Stačí málo. Dobrý skutek je víc, než dobrá rada. Děkujeme, otče biskupe,“ zhodnotil návštěvu PhDr. Mgr. Robert Huneš, MBA, ředitel Hospice sv. Jana N. Neumanna.

Robert Huneš

Foto: Robert Huneš

VZTAHY, VZTAHY, VZTAHY...

TOUŽÍME BÝT MILOVÁNI A MILOVAT. NĚKDY SE NÁM TO DAŘÍ, NĚKDY NÁM VZTAHY DAJÍ POŘÁDNĚ ZABRAT. JAK NA TRVALÉ A HARMONICKÉ VZTAHY?

Diecézní centrum pro rodinu nabízí několik podnětů na podporu dlouhotrvajících a harmonických vztahů. V tomto – již 15. dílu našeho seriálu – se naposledy vrátíme k tématu stresu a jeho zvládání. Slovo „zvládat“ můžeme vyjádřit také jako „řídít, usměrňovat“. Nabízím další možnosti, jak to udělat.

1. Cvičení

Položte chodidla pevně na zem. Začněte tím, že se zhluboka nadechnete. Vdechněte co nejvíce vzduchu. Vpusťte ho nosními dírkami. A vydechněte ústy. Pomalu vypusťte ústy co nejvíce vzduchu. Všimněte si, jak vzduch vchází a vychází z vašeho těla. Opět se nadechněte. Zhluboka. A vydechněte. Znovu se nadechněte. A vydechněte.

Cílem tohoto cvičení je soustředit se na své tělo, konkrétně na svých 5 smyslů.

Pro začátek se zaměřte **na zrak**. Najděte pět věcí, které můžete ve svém okolí pozorovat, a v duchu je popište. Co je kolem vás? Všimněte si barev, tvarů, popište v duchu, co vidíte. Ke každému předmětu přiřaďte v duchu dvě přídavná jména - např. barva, tvar...

Nyní **použijete svůj sluch**. Všimněte si alespoň tří zvuků ve svém okolí. Jaké zvuky slyšíte? Odkud pocházejí? Jsou blízko, daleko? Hlasité, slabé? Příjemné, nepříjemné? Spojujete si tyto zvuky s nějakými vzpomínkami?

Nyní se zaměříme **na hmat**. Všimněte si, jak vaše chodidla spočívají na podlaze, vnímejte kontakt se zemí. Vnímejte svá stehna, která spočívají na židli, vnímejte kontakt stehna se židlí. A dovolte si skutečně si sednout, „přistát“ na židli. Jako když přistává letadlo, zkuste se „přilepit k židli“.

A pak vnímejte kontakt svých zad s opěradlem, dovolte si skutečně se opřít, skutečně opřít do opěradla.

Nakonec se zaměříme na **smysl pro chuť**. Zkuste si uvědomit, zda vám v ústech zůstala stopa nějaké chuti... Ještě cítíte nějaké jídlo, které jste jedli při obědě? Nebo máte v ústech ještě chuť bonbonu? Jakou chuť vnímáte uvnitř úst?

Před ukončením cvičení se ještě několikrát zhluboka nadechněte. Udělejte to alespoň 3x. Nadechněte se. Vydechněte všechny vzduch, který máte v plicích.

Toto cvičení nám pomáhá snížit poplachovou a aktivační reakci našeho nervového systému. Ukotvuje nás v přítomnosti. Stejně jako kotva, která zastavuje loď a drží ji na místě – tak to můžeme udělat i s naší myslí, můžeme ji „ukotvit“ v přítomnosti prostřednictvím svého těla.

2. Změna perspektivy

Stres nikdy nevzniká jen ze situace, ale ze subjektivního hodnocení situace. Ve chvíli, kdy změním pohled na situaci, změní se i chemie našeho těla. Můžeme se přímo rozhodnout, jakým směrem se náš mozek vydá. Například: velmi mě stresuje, že manžel v seznamu nákupů vždy něco zapomene. Mohu se s ním tedy domluvit, že než v obchodě dojde ke kase, zavoláme si, abychom si oba vzpomněli na důležité věci, které je třeba

ba nezapomenout. Předcházíme stresu tím, že hledáme pro oba přijatelné řešení včas.

3. Možnost vyjádření a plánování

Sem patří mluvení, sdílení, rozhovor, ale také jakékoli umělecké vyjádření: tanec, zpěv, hraní, malování, divadlo. Vyjádření se jakýmkoli způsobem je velmi dobré k zvládání stresu. Důležitý je také time management – plánování. Když si dobře rozvrhnete čas, do kterého zahrnete i odpočinek, stres se sníží.

4. Digitální detox

Určeme si čas během dne, týdne, měsíce, dovolené, kdy se doslova odpojíme od digitálního světa. Možná jste slyšeli o vyhoření z používání mobilního telefonu nebo počítače. Nikdy v historii lidstva neexistovalo, abychom byli připojeni 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Jsme zahlceni informacemi. A tak mluvíme o digitálním vyhoření. Naučme se odpojit se od sítě a napojit se na sebe.

*Požehnaný čas bez stresu přeje Martina Fürstová
Diecézní centrum pro rodinu*

Personalialia

A/ Ustanovení:

R. D. Mgr. Jan SKIBIŇSKI – je k **1. 1. 2024** odvolán z úřadu rektora kaple v Domě sv. Františka ve Veselí nad Lužnicí, vikariát Tábor; č.j. 3027/2023.

R. D. Mgr. Ladislav PROKS – je k **1. 1. 2024** odvolán z úřadu farního vikáře farnosti u sv. Cyrila a Metoděje v Českých Budějovicích, vikariát České Budějovice – město; č.j. 3029/2023.

B/ Životní jubilea:

R. D. Petr BULVA, oslavil **24. 2. 2024** své **sedmdesáté osmé narozeniny**.

R. D. Mgr. Josef STOLAŘÍK, oslavil **1. 3. 2024** své **sedmdesáté sedmé narozeniny**.

R. D. Mgr. Jan POUL, oslavil **2. 3. 2024** své **osmdesáté čtvrté narozeniny**.

P. PhDr. ThLic. Jindřich František z Pauly HOLEČEK, OM, oslavil **8. 3. 2024** své **sedmdesáté narozeniny**

K životnímu jubileu upřímně blahopřejeme.

C/ Výročí biskupského svěcení:

Mons. Mgr. Pavel POSÁD oslavil **28. 2. 2024** své **dvacáté výročí biskupského svěcení**.

K výročí biskupského svěcení upřímně blahopřejeme.

ANGLICKÁ MŠE v Č. Budějovicích

V sobotu 27. ledna 2024 se konala v kostele Svaté Rodiny další anglická mše svatá.

Přišlo na ni sice méně lidí, než chodí obvykle, ale zato k nám zavítal jáhen Vojtěch Razima. Že je po anglické mši vůbec poptávka, jsem se dozvěděl minulé léto, když jsem jednu rodinu v angličtině připravoval na křest. Tato rodina mi řekla o větší komunitě cizinců, převážně z Filipín, kteří v Jihočeském kraji žijí. Ti na anglickou mši musí jezdit až do Prahy, nebo do Plzně. Manželé se mě zeptali, zda by v Českých Budějovicích, alespoň čas od času, mohla anglická mše být. Po domluvě s otcem děkanem Marešem jsem se rozhodl této skupině lidí trochu více věnovat. A tak 23. září 2023 v kostele svaté Rodiny proběhla první anglická mše.

Od této první zářijové mše, během které leccos skřípalo, jsme s komunitou už malý krok ušli. Moc se mi líbí, že si Filipínci bohoslužbu sami hudebně doprovázejí. Také se předem domlouvají, kdo bude během mše číst jednotlivá čtení. A během mše vše promítáme na plátno, takže se do obřadu mohou zapojit opravdu všichni. Nejvděčnější jsem ale za to, že se po každé bohoslužbě vždy ještě sejdem v kuchyni při kostele. Farníci vždy něco dobrého připraví a při dobrém a exotickým jídle si můžeme společně trochu popovídat a posedět.

Mše svatá v kostele svaté Rodiny probíhá jednou za měsíc, vždy v sobotu od 16 hodin. Aktuální harmonogram najdete mimo jiné na webových stránkách českobudějovického děkanství u sv. Mikuláše www.dekanstvicb.cz

R.D. Bc. Pavel Kasal

Filipínská komunita v Č. Budějovicích

Formování filipínské komunity v Českých Budějovicích je stále na počátku. Většina Filipínců má stále svou rozdílnou původní afiliaci. První katolická mše svatá v anglickém jazyce v kostele Svaté Rodiny v září 2023, které předsedal otec Pavel Kasal, však výrazně přispěla k postupnému vzniku komunity „FilCom“ v Č. Budějovicích. V současnosti tvoří komunitu nejen filipínští občané žijící v krajském městě, ale i jejich krajané z okolních regionů, jako jsou Český Krumlov, Tábor, Písek, Jihlava či Plzeň. Pocházejí z velmi rozdílných prostředí, ať již jde vyznání (římsko-katolické, křesťanské či ateistické), etnolingvistickou skupinu (Bicolano, Bisaya, Cebuano, Kapampangan, Ilocano, Tagalog, Waray atd.), nebo profesní působení (akademické, průmysl, výzkum). Obvykle žijí se svými rodinami nebo svými milovanými, ale většina z nich je geograficky odříznuta od svých rodin a vlasti (tj. Filipín). Ani velké rozdíly mezi nimi

však nejsou překážkou pro dobrovolnou službu a/nebo podporu české filipínské komunity, stejně jako pro účast na programech v kostele Svaté Rodiny.

Filipínská komunita je velmi vděčná za mše svaté v angličtině o vybraných sobotách v každém měsíci (vždy od 16:00). Tyto komunitní mše svaté prospívají filipínské komunitě v mnoha ohledech: (1) uctívání Boha, setkávání se a uzdravování prostřednictvím lásky Boží; (2) budování zdravého společenství jako základu pro duchovní a emocionální formaci; (3) příležitost dobrovolně sdílet zdroje (např. svůj čas, nadání a zkušenosti); (4) základna pro udržování a ochranu filipínské kultury; (5) socializace a vytváření systému vzájemné podpory – emocionální podporu, výměnu informací a nalézání pomoci v případě potřeby; (6) poskytují oporu při řešení obav, podporují jednotu, vedou lidi a zesilují jejich hlas. Komunitní mše svaté hrají zásadní roli při podpoře a posilování filipínské komunity, její sounáležitosti a ochraně kulturní identity při životě a práci daleko od domova.

M. Paule-Mercado a Genaline Mandin

Foto: Petr Samec

Č. BUDĚJOVICE: Setkání řeholníků

Na Svátek Uvedení Páně do chrámu – v pátek 2. února – se v Českých Budějovicích uskutečnilo tradiční setkání řeholníků a řeholnic z českobudějovické diecéze. Do katedrály sv. Mikuláše přijeli všichni, kdo žijí Bohu zasvěceným způsobem – řeholníci, řeholnice, členky sekulárních institutů, zasvěcené panny a další.

Slavnost byla zahájena v 9:30 před kaplí Smrtných úzkostí Páně požehnáním svící biskupem Mons. Vlastimilem Kročilem. Následoval slavnostní průvod do katedrály, kde mši svatou celeburoval diecézní biskup.

Po bohoslužbě se všichni odebrali do budovy Biskupství, kde si vyslechli přednášku a pak společně poobědvali v refektáři.

Petr Samec

Foto: Petr Samec

Setkání varhaníků v Kaplici

Kaplice hostila V. setkání varhaníků (nejen) českokrumlovského vikariátu. Do příhraniční farnosti se první únorovou sobotu sjelo okolo 25 varhaníků ze všech koutů nejjižnějších Čech.

Po roce jsme opět společně oslavili mši svatou, vyslechli velmi praktickou přednášku na téma „**Předehry, dohry a hra při liturgii**“; sdíleli své postřehy, a nakonec sami ozkoušeli krásu místních varhan.

Setkání varhaníků osobně zařídil zdejší pan farář P. Pavel Šimák, který v kázání poděkoval varhaníkům za jejich obětavou službu. Přednášející profesionální varhaník Martin Kubát ukázal mnoho typů jednoduchých, ale velmi nápaditých předehry, které si může osvojit opravdu každý. Setkání zakončila návštěva dvou vedle sebe stojících kaplických kostelů (sv. Petra a Pavla a sv. Floriána). V nich jsou instalované velmi rozdílné nástroje, na kterých pan Kubát prakticky předvedl různé možnosti doprovodu mše svaté. Oba nástroje pak byly k dispozici účastníkům pro vyzkoušení. Celé odpoledne se tradičně neslo v srdečné a družné atmosféře.

Markéta Valíková

Foto: Antonín Švec

Profesionální varhaník Martin Kubát přednášel na téma „Předehry, dohry a hra při liturgii“.

Farnost Veselí nad Lužnicí přivítala nového faráře

Dobrá spolupráce s Římskokatolickou církví má ve Veselí nad Lužnicí dlouhou tradici. Působily tu velké osobnosti (Stanislav Sasina, Martin Brousil, Vlastimil Kročil, Stanislav Brožka). Zástupci města Veselí nad Lužnicí děkují faráři Janu Skibiňskému za jeho tříletou službu, kterou ve prospěch občanů města odvedl. Jeho další mise bude pokračovat v Písku. Současně vítáme nového faráře Ladislava Prokse a přejeme mu úspěšné působení v našem městě.

R. D. Mgr. Jan Skibiňský (vlevo) působil ve Veselí 3 roky. Službu po něm od ledna 2024 převzal R. D. Mgr. Ladislav Proks.

Otec Proks při bohoslužbě ve filiálním kostele sv. Floriána ve Veselí nad Lužnicí 24. ledna 2024.

R. D. Mgr. Ladislav Proks se obyvatelům Veselí nad Lužnicí podrobně představil v únorovém vydání měsíčního zpravodaje Veselsko:

„Jmenuji se Ladislav Proks, je mi 43 let. Narodil jsem se na Slovensku ve Spišské Nové Vsi, ale vyrůstal jsem v Prešově. Studoval jsem Hotelovou akademii v Prešově, pracoval jsem dva roky v jednom grafickém studiu jako tlumočnick. Ve 21 letech jsem pocítil povolání do misionářského způsobu života a odjel jsem evangelizovat do Děčína a do Ústí nad Labem. Po roce se toto povolání vykristalizovalo do povolání ke služebnému kněžství. Boží Prozřetelností jsem byl poslán do Španělska, do Andalusie, do města jménem Córdoba.

Tam jsem se připravoval na svátost kněžství deset let v Diecézně-misionářském semináři Redemptoris Mater. Do toho období mohu započítat dva roky praxe na misiích ve středoamerickém státě Kostarika. Ve svých 32 letech jsem přijal svátost služebného kněžství. Jako novokněz jsem první rok působil jako kaplan v jednom malém městečku blízko Malagy. Jmenovalo se Rute. To městečko je známé výrobou anýzové pálenky a stavbou čokoládových betlémů. Po roce jsem byl poslán do severní části córdobské diecéze a byl jsem jmenován farářem ve městě Villanova de Córdoba. Bylo to prostředí severní Andalusie, kde začíná región Kastilsko nebo Kastilie. Po pět a půl roce jsem na požádání českobudějovického biskupa otce Vlastimila Kročila byl propůjčen mým córdobským biskupem otcem Demetriusem Fernándezem Gonzálem, abych působil na misiích v České republice. Otec biskup Vlastimil

Kročil přijel osobně do Córdoby, aby přednesl tuto žádost mému biskupovi otci Demetriusovi. Za účelem „Nové evangelizace“ jsem byl tedy vyslán z mé diecéze Córdoba do této diecéze. Jelikož v Českých Budějovicích působí už šest let „rodiny na misiích“ (takzvané Rodiny „Ad-gentes“) z Neokatechumenátních Cest, byl jsem poslán, abych primárně pečoval o tyto rodiny, které pochází z různých zemí – ze Španělska, Itálie, Chorvatska, Česka a Slovenska. Po příchodu do Českých Budějovic před pěti lety jsem byl požádán představiteli Neokatechumenátní Cesty, abych taky „dočasně“ přijal službu spirituála nově vzniklého diecézně-misionářského semináře Redemptoris Mater v Českých Budějovicích. Takže kromě pastorace rodin na misiích mi přibyla i velmi milá a milostiplná služba spirituála v našem českobudějovickém kněžském semináři, kde se aktuálně připravuje ke kněžství pro tuto diecézi devět bohoslovců. Vzhledem k nově vzniklé situaci v našich farnostech – Veselí nad Lužnicí, Drahov, Dráčov, Hamr a Kardašova Řečice – jsem byl uvolněn ze služby spirituála, abych se věnoval zmíněným farnostem a pokračoval také v pastoraci už výše zmíněných rodin na misiích Ad-gentes. Už Boží slovo říká: „Žeň je velká, dělníků je však málo. Proste tedy Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň“. (Lk 10,2). V tomto duchu bych chtěl tedy pracovat na „Boží vinici“, čili na kultivování lidských vztahů, aby nechyběla ušlechtilá srdce v této krásné zemi. Do této práce Vás zvu a o tuto pomoc pokorně prosím. Děkuji.“

(převzato ze zpravodaje mikroregionu Veselsko 2/2024)